

poludne v Sežani po sledečem vspredu: 1. Pozdrav, volitev namestnika in dveh zapisnikov; 2. Poročilo c. kr. okrajnega šolskega nadzornika; 3. Šolski obisk, sredstvo za pospeševanje istega; 4. Preosnova sedanjega podrobnega načrta za realije po koncentraciji, poroča učiteljevoditelj Ivan Banno; 5. Poročilo književnega odbora: a) o stanju okrajne knjižnice, b) o blagajniškem stanju iste; 6. Volitev knjižničnega odbora; 7. Volitev stalnega odbora; 8. Nasveti, ki se morajo 8 dni pred konferenco doposlati c. kr. okrajnemu šolskemu nadzorniku. To valjilo izdaja se z ozirom na § 4. ministrjalne naredbe z dne 8. maja 1870 dr. zak. št. 68.

Rudniška ljudska šola v Idriji. V uradnem listu z dne 22. m. m. čitamo glede te šole: »C. kr. poljedelsko ministrstvo je odredilo, da je v prihodnje točno izpolnjevati od c. kr. okrajnega šolskega nadzornika izdano odredbo, po kateri je razen nemškega jezika tudi druge predmete, zlasti računstvo, naravoslovje, zemljepis in zgodovino obravnavati v nemškem jeziku.« — Kaj pa to pomeni? Prosimo pojasnila! — Tako »Slovenski Narod«.

Zgradba realke v Idriji. Kakor je našim čitateljem znano, otvorila se bode v Idriji nižja realka in se bode za ta zavod zgradilo primerno poslopje. V svrhu dobave načrtov in stroškovnikov razpisal se je natečaj in se je kot nagrada za najboljši načrt določil znesek 1000 kron; druga nagrada znaša 600 kron, tretja nagrada 400 kron. Za presojo konkurenčnih načrtov veljavni so predpisi društva avstrijskih inženjerjev in arhitektov. Dotični načrti se morajo predložiti vsaj do 30. junija letos.

Učiteljski disciplinarni zakon je predložil članom šolskega odseka v državnem zboru posl. grof Stürgkh, v katerem se zahteva med drugim, da bodi preiskovalna instanca okrajni šolski svet, ki mora takoj obvestiti obdolženca, da je uložena proti njemu disciplinarna ovadba. Obdolženec se mora zaslišati in njegove ustne in pisne izjave priložiti aktom. Tudi se mora pustiti obdolžencu, da pregleda preiskovalni akt, naznani priče in porabi sploh vsa sredstva. Razsodišče je deželni šolski svet. Prizivno sodišče pa naučno ministrstvo. Obdolženec ima pravico, da se osebno zagovarja ali pa uložijo pismeno opravičenje. Obravnava ni javna. — Preosnova se bo vršila v deželnih zborih. To so pač dovolj skromne zahteve, kakršne so po zakonu dovoljene vsakemu hudo delcu, le učiteljstvo je izročeno brez obrambe vsakojakim ovaduhom in maščevalcem.

Učni odsek poslanske zbornice je imel dne 21. maja generalno debato o predlogih, da se sklone disciplinarni zakon za učitelje. Predlog Seitzev je bil odklonjen in se je sklenilo, vzeti predlog grofa Stürgkha za podlago specijalni razpravi. V debati se je z več strani obsojalo sistematično preganjanje učiteljstva, ki so ga uprizorili klerikalci. Seitzev predlog, da se proti učitelju zaradi njegovega postopanja zunaj službe ne sme disciplinarno postopati, je bil odklonjen, sprejet pa je bil s 13 proti 12 glasom predlog Pacherjev, da se proti učitelju zaradi izvrševanja njegovih političnih pravic ne sme disciplinarno postopati. Kielmansegg je gotovo v omedlevice padel, ko je to slišal.

„Le čevlje sodi naj kopitar!“ Ta prislovica velja pač pri vseh stanovih, le srečna šola v »prosvitleni« Avstriji ni še dospela v to pristanišče. Evo dokaza! Na Štajerskem opravljajo službo krajnih šolskih nadzornikov — ki imajo nadzorstvo o šolskem napredku v pedagogično-didaktičnem smislu — sledeče pedagogične »korifeje«: po 1 hotelir, gimnaz. ravnatelj, prekajevalec, kolar, doktor prava, mizar, rudar, klepar, vinotrzec, tesar, prodajalec sadja, urar, steklar, pivovar, veleposestnik; po 2 lastnika rudokopov, hišnika, inženjerja, lesna trgovca, zasebnika,

kovača, častnika; po 3 brez posla (?), trgovci, klobučarji, lekarnarji; 5 notarjev; 6 usnarjev; 7 sodnikov, gozdarjev; 8 tovarničarjev; 9 poštarjev, pekov, mlinarjev; 11 posestnikov; 19 zdravnikov; po 28 duhovnikov in uradnikov; 46 prodajalcev; 52 gostilničarjev; 69 manjših posestnikov; 308 kmetov in 17 — učiteljev. In merodajni (!) faktorji se pa pritožujejo, da šola nazaduje; kako li, ali niso ti strokovnjaki dovolj porok, da je to laž. — Učiteljske zastopnike pozivljamo, da nam podajo sliko za slovenske pokrajine, Kranjsko, Primorsko in Goriško. — a.

Višek posurovelosti. Afera učitelja g. Gostinčarja, ki je bil povodom obiska Čehov v Celju tolovajski napaden in se je proti zavrtnim napadalcem branil z revolverjem ter enega napadalcev ranil, je bila razpravljana v štajerskem deželnem šolskem svetu. Kakor znano, je bil g. Gostinčar obsojen na šest tednov zapora, ker je napadalca ranil. Vsled tega se je začela proti njemu disciplinarna preiskava. Dež. šolski svet je sedaj sklenil, ustaviti disciplinarno preiskavo, ker g. Gostinčar ni grešil proti stanovskim dolžnostim in stanovski časti, pač pa je sklenil, g. Gostinčarja premestiti. Priznati se mora, da je dež. šolski svet postopal strogo in pravično. Gostinčar ni storil družega nič, kakor da se je branil proti tolovajskim napadalcem, ki so ga pobili na tla. Tako kakor Gostinčar bi bil v takem slučaju postopal vsak človek, bodi kdor koli. Toda hijene pri »Grazer Tagblattu« niso z rečenim pravičnim sklepom dež. šolskega sveta zadovoljne in zagnale so grozen vik in krik, zakaj ni deželni šolski svet g. Gostinčarja odpustil ter groze s protesti. No, stvar je sodno pojasnjena, in zato ne bo težko odgovarjati na te proteste.

Ne kričite na otroke. Neka mati je imela navado, neprenehoma togotiti in repenčiti se nad svojim šestletnim Mihecem. Mihec se je njenega kričanja tako privadil, da je ni prav nič več slusal, ampak samo gledal. »Kaj me pa tako gledaš, ti spak hudobni«, vpije nečega dne razjarjena mati. »Mama«, reče radovedno Mihec, »dejte še malo kričati, da bom gledal, kako se vam premika tista bunkica v grlu«.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 803.

Kranjsko.

Na štirirazredni ljudski šoli v Vipavi je eno učno mesto stalno popolniti. Prošnje za to mesto so predpisanim potom semkaj vlagati do dne 26. junija 1901.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojni dne 26. maja 1901.

Laschan I. r.

Št. 573.

Primorsko.

V tolminskem političnem okraju razpisujem sledeče službe:

- 1.) def. učitelja-voditelja v Logjeh-Robedišču;
- 2.) def. učitelja-voditelja na Ponikvah;
- 3.) def. učitelja-voditelja na Soči;
- 4.) def. učitelja-voditelja na Visnem;
- 5.) def. učitelja-voditelja v Smasti;
- 6.) začas. učitelja-voditelja v Stržišču;
- 7.) začas. učitelja-voditelja v Šebreljah;
- 8.) def. ozir. začas. učitelja na Ljubinju.

S temi službami so združeni dohodki, določeni v deželnih postavah z dne 6. oktobra 1900 št. 26.

Prosilci iz drugega okraja naj priložijo prošnji razun drugih spričeval tudi zdravniško spričevalo ter določenim v postavno določeni dobi 6 tednov po svoji predstojni šolski oblastnji.

C. kr. okrajni šolski svet v Tolminu, 25. maja 1901.

Predsednik:

Prinsig I. r.

„Učiteljski Tovariš“ izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spisi naj se blagovolijo pošiljati samo pod naslovom: Uredništvo „Učiteljskega Tovariša“ v Ljubljani. Naročnino pa prejema g. Francišek Črnogoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franco. — Oznani in poslanice se računajo za stran 30 K, pol strani 16 K, $\frac{1}{4}$ strani 10 K, $\frac{1}{8}$ strani 8 K, $\frac{1}{16}$ strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštnine 6 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik Radivoj Koréne. — Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“.

Tiska „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.